

POSTANOWIENIE

6 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 6 grudnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa D.E.

przeciwko B.R., A.C., A.M. i B.M.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej B.R., A.C., A.M. i B.M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z 26 września 2023 r., IX Ga 177/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(M.O.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 września 2023 r. Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie z powództwa D. E. przeciwko B. M., A. C., A. M. i B. M. o zapłatę, na skutek apelacji pozwanych B. M., A. C., A. M. i B. M. od wyroku Sądu Rejonowego w Zamościu z 20 stycznia 2023 r., V GC 116/21, sprostował z urzędu wyrok Sądu I instancji w sposób szczegółowo wskazany w sentencji wyroku (pkt I), zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji w punkcie I w części dotyczącej odsetek od należności głównej w ten sposób, że ustalił datę początkową naliczania odsetek od kwoty 4523 zł od dnia 17 grudnia 2022 r. (pkt II), w pozostałej części apelację oddalił (pkt III), zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwani wnieśli skargę kasacyjną od wskazanego wyżej wyroku, zaskarżając go w części, tj. w zakresie punktów II, III i IV (w całości) oraz wnosząc o uchylenie wyroku Sądu II instancji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania wraz z obowiązkiem rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego. Jednocześnie pozwani wnieśli o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwani wskazali, że skarga ma być oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wniesiona przez pozwanych nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych (postanowienie SN z 21 listopada 2019 r., I CSK 143/19).

Sąd Najwyższy, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz państwa jako dobra wspólnego (zob. postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne wciąż uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Jako przyczynę kasacyjną, mającą w ocenie pozwanych uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali ona oczywistą zasadność skargi.

W pierwszej kolejności podnieśli oni, że stanowisko powódki prezentowane w toku postępowania przed sądami powszechnymi było wewnątrz sprzeczne – z jednej bowiem strony twierdziła ona, że poniosła ściśle określoną szkodę w wysokości wynagrodzenia uiszczonego innemu wykonawcy, z drugiej strony wysokość owego wynagrodzenia miała się zmienić na skutek opinii biegłego. W ocenie pozwanych taka sytuacja prowadzi do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody w wymiarze skutkującym bezpodstawnym wzbogaceniem powódki. Pozwani nie wskazują jednak, jakich konkretnych naruszeń miał się w tym kontekście dopuścić Sąd II instancji. Tymczasem dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie SN z 15 listopada 2022 r., I CSK 1893/22). W odniesieniu do przywołanej wyżej kwestii związanej ze szkodą, której naprawy domagała się powódka, pozwani w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wskazali żadnych przepisów, które, w ich ocenie, zostały naruszone przez Sąd II instancji ani tym bardziej nie przedstawili wyводу, z którego by wynikało, że naruszenia, których miał się dopuścić Sąd *ad quem* skutkowały wydaniem oczywiście wadliwego wyroku.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwani podnieśli również, że Sąd II instancji nie odniósł się do zarzutu przedawnienia podniesionego w apelacji pozwanych wniesionej od wyroku Sądu I instancji. Również w tym przypadku nie wskazali oni, jaki przepis miał zostać w ten sposób naruszony przez Sąd II instancji. Podstawą zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwanych był art. 442¹ k.c. (skarżący nie określili jednak, która dokładnie jednostka redakcyjna tego przepisu). Niezależnie od powyższego przepis ten reguluje przedawnienie roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym a powódka dochodziła roszczeń odszkodowawczych w reżimie kontraktowym, co determinuje również terminy przedawnienia tych roszczeń. Ponadto pozwani nie wskazali, w jaki sposób okoliczność, że Sąd II instancji nie odniósł się do sformułowanego w apelacji zarzutu przedawnienia, spowodowała wydanie przez Sąd *ad quem* wadliwego wyroku. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania brak jest jakiegokolwiek wyводу w tym zakresie, a w szczególności argumentacji na rzecz stanowiska, że art. 442¹ k.c. mógł znaleźć zastosowanie do roszczeń dochodzonych przez powódkę.

Jako ostatnią okoliczność mającą przemawiać za oczywistą zasadnością skargi pozwani wskazali fakt, że pismo powódki zawierające rozszerzenie powództwa zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanych przez pełnomocnika powódki w trybie art. 132 § 1 k.p.c. Skarżący zdają się jednak nie dostrzegać, że Sąd II instancji odniósł się do tej kwestii w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oraz uznał w tym zakresie apelację pozwanych za zasadną i zmienił początkową datę naliczania odsetek od kwoty 4523 zł na 17 grudnia 2022 r.

Konkludując należy stwierdzić, że skarżący nie przedstawili argumentacji pozwalającej przyjąć, że wniesiona przez nich skarga jest oczywiście uzasadniona.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

r.g.

